Raadsvoorstel

Onderwerp **Zaakid**	Raadsvoorstel: 'Vaststellen effectindicatoren veiligheidsbeleid' 2024-041697
Auteur	Marcel Janssen +31793468474 M.J.Janssen@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Essen W.H. van (Wijnand)
Portefeuillehouder	Burgemeester Bezuijen
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Programma 5 Veiligheid
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Vaststelling kadernota Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026 d.d. 11 april 2023
Samenvatting	Op 11 april 2023 is het nieuwe veiligheidsbeleid, *Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota Veiligheidsbeleid 2023-2026* vastgesteld. De raad heeft het door het college voorgestelde beslispunt over de effectindicatoren geamendeerd. Het college kreeg de opdracht om met behulp van experts in datagedreven werken per speerpunt effectindicatoren op te stellen. Dit raadsvoorstel bevat de uitwerking van die opdracht. Voorgesteld wordt per speerpunt de volgende effectindicatoren vast te stellen: Problematische jeugd(groepen) 1. Aantal succesvol afgesloten IPTA-trajecten 2. Afname politie- en justitiecontact van subjecten in de persoonsgerichte aanpak Ondermijning 3. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar 4. Oplossingspercentage casussen boven de 20% Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen 5. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar 6. Aantal afgeschaalde subjecten in de persoonsgerichte aanpak casuïstiek Digitale criminaliteit 7. Afname misdrijfcijfers digitale criminaliteit Zorg en veiligheid 8. Afname recidivecijfers van huiselijk geweld in de afgelopen vijf jaar 9. Afname registraties van overlast door personen met onbegrepen (verward) gedrag
Bijlagen	Dashboard voor een veilig Zoetermeer

Raadsbesluit

Raadsvoorstel ‘Vaststellen effectindicatoren veiligheidsbeleid’
2024-041697

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 november 2024

besluit
De volgende effectindicatoren vast te stellen en in de kadernota Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota Veiligheidsbeleid 2023-2026 op te nemen:

<u>Problematische jeugd(groepen)</u>

1. Aantal succesvol afgesloten IPTA-trajecten
2. Afname politie- en justitiecontact van subjecten in de persoonsgerichte aanpak

<u>Ondermijning</u>

3. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar
4. Oplossingspercentage casussen boven de 20%

<u>Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen</u>

5. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar
6. Aantal afgeschaalde subjecten in de persoonsgerichte aanpak casuïstiek

<u>Digitale criminaliteit</u>

7. Afname misdrijfcijfers digitale criminaliteit

<u>Zorg en veiligheid</u>

8. Afname recidivecijfers van huiselijk geweld in de afgelopen vijf jaar
9. Afname registraties van overlast door personen met onbegrepen (verward) gedrag

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 27 januari 2025

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Op 11 april 2023 is het nieuwe veiligheidsbeleid *Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota Veiligheidsbeleid 2023-2026* (kortweg: de kadernota), vastgesteld. De raad heeft het door het college voorgestelde beslispunt over de effectindicatoren geamendeerd. Het college kreeg de opdracht om met behulp van experts in datagedreven werken per speerpunt effectindicatoren op te stellen. Dit raadsvoorstel bevat de uitwerking van die opdracht. Daarbij wordt ook kort stilgestaan bij het datagedreven werken.

Het college heeft op basis van de amendering ook de opdracht gekregen om een dashboard op te stellen.

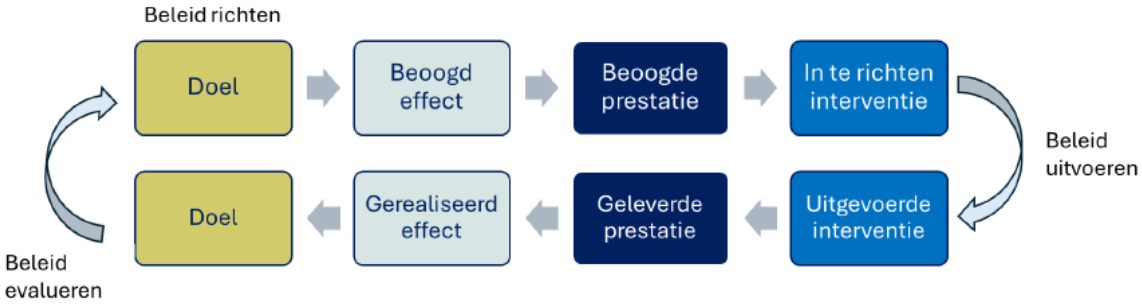
Beoogd effect
Ervoor zorgen dat aan de vijf speerpunten van het veiligheidsbeleid effectindicatoren zijn verbonden. Zodat het effect van het beleid meetbaar wordt en inzichtelijk wordt waar sturing nodig is.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's
Datagedreven werken
Datagedreven werken helpt inzichtelijk maken of de (maatschappelijke) effecten worden bereikt met de interventies/acties die worden ingezet. Datagedreven werken houdt in dat hetgeen je doet, zoveel mogelijk wordt onderbouwd met feitelijke informatie. Er wordt gekeken naar wat de cijfers over de maatschappelijke werkelijkheid vertellen. Daarop wordt met name het beleid gebaseerd.
Belangrijker is misschien nog wel dat feitelijke informatie ook wordt gebruikt om de activiteiten die worden uitgevoerd om het gewenste beleid te realiseren, bij te stellen of te veranderen. Als iets niet, of niet voldoende werkt, kan dat aanleiding zijn om een andere weg in te slaan.

In dit verband kent het datagedreven werken de volgende stappen.
1. Welke impact moet in Zoetermeer gerealiseerd worden? Meer concreet: welk veiligheidsdoel moet worden gerealiseerd?
2. Dat doel wordt ingevuld met concreet te bereiken effecten.
3. Om die effecten te bereiken, worden de te leveren prestaties vastgesteld.
4. De concrete invulling van die prestaties zijn de interventies die worden gepleegd: de investeringen en de activiteiten die worden uitgevoerd.

Dit is een korte weergave van uitgebreide zoektocht naar de juiste effectindicatoren. Op basis van bovenstaande stappen wordt zichtbaar wat moet worden bereikt en wat daarvoor gedaan moet worden. Aan de hand van de volgende stappen wordt geëvalueerd of het doel en de effecten daadwerkelijk zijn bereikt.
1. Zijn de interventies die plaats moeten vinden, daadwerkelijk uitgevoerd?
2. Op basis van de interventies wordt bepaald of de prestaties zijn behaald.
3. Vervolgens wordt bekeken of de effecten zijn bereikt.
4. De laatste verplichte stap is te bepalen of het gestelde doel daadwerkelijk is behaald.
5. Dan resteert nog een optionele stap. Als het doel en de effecten zijn behaald, als de gewenste impact van het beleid in Zoetermeer er is, is het niet nodig meer acties te ondernemen. Is dat niet het geval, dan is het wellicht nodig de prestaties en/of interventies aan te vullen, aan te passen of te wijzigen.

Schematisch ziet dit hele proces er als volgt uit.

Met het volgende voorbeeld, de aanpak problematische jeugd, wordt duidelijk hoe een en ander in de praktijk werkt.

Stap	Inhoud
Doel	Een veiliger en leefbaarder Zoetermeer
Beoogd effect	1. Aanwas bij jeugdcriminaliteit wordt voorkomen
	2. Overlastgevend en crimineel gedrag wordt aangepakt om recidive en verder afglijden te voorkomen
Prestatie	Preventieve persoonsgerichte interventie
Interventie	
- Investering	1. Inzet menskracht
	2. Geld
- Activiteit	1. IPTA-interventies
	2. Doorverwijzen naar HALT
	3. Vroegsignalering

Zijn de effecten en het doel bereikt? Om dat mede te bepalen zijn effectindicatoren nodig. Daar waar het in dit raadsvoorstel om draait. In dit voorbeeld is de effectindicator het *Aantal succesvol afgesloten IPTA-trajecten*.
Vervolgens vindt de evaluatie plaats. Die wordt in dit raadsvoorstel niet verder besproken.

Hieronder wordt nader ingegaan op hoe de effectindicatoren met betrekking tot de vijf speerpunten tot stand zijn gekomen.

<u>De werkwijze</u>
Onder leiding van datagedreven experts zijn twee werksessies gehouden. Datagedreven werken kan helpen om beleid te monitoren en evalueren. De doelen van het beleid zijn uitgewerkt in de speerpunten en effecten. Dit is wat we in de stad willen zien en wordt jaarlijks gemonitord. Om deze doelen en effecten te bereiken worden de inspanningen, zoals die beschreven staan in de kadernota, verricht.

In de eerste sessie is aan de hand van de kadernota ingezoomd op de speerpunten. Er is allereerst globaal bekeken welk effect je per speerpunt wilt bereiken. Dat levert het volgende resultaat op.

Speerpunt	Beoogd maatschappelijk effect
1. Problematische jeugd(groepen)	Er is een afname van jongeren die betrokken zijn bij high impact crimes en illegaal wapenbezit door het terugdringen van jonge aanwas bij criminaliteit en het aanpakken van problematische jeugd(groepen).
2. Ondermijning	Een veilig Zoetermeer waar zo min mogelijk gelegenheid is voor ondermijnende criminaliteit.
3. Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen	Het voorkomen van radicalisering. De-radicalisering van diegenen die er reeds extremistische denkbeelden op nahouden.
4. Digitale criminaliteit	Een veilige digitale wereld voor Zoetermeerders.
5. Zorg en veiligheid	Toename veilige thuisomgeving en toename veilige leefomgeving.

Vervolgens zijn de effectindicatoren en de gegevensbronnen die de basis zijn voor die indicatoren, geïnventariseerd. Tijdens de tweede sessie is dieper ingegaan op de effectindicatoren. Per speerpunt is het beoogd effect uitgewerkt in beoogde deeleffecten. Voor ieder deeleffect is tenminste één effectindicator opgesteld. Tevens is per effectindicator de gegevensbron opgeschreven.

Na afloop van de werksessies is een aantal maal nagedacht en gereflecteerd op de uitkomsten ervan. Is alles goed in beeld gebracht? Zijn de effecten en de daarbij behorende indicatoren logisch en meetbaar? Dat heeft soms tot een voortschrijdend inzicht geleid. Dat heeft op zijn beurt gezorgd voor een aanscherping en een herijking van de opbrengst van de werksessies.

De effectindicatoren

Uit de bak met effectindicatoren zijn er per speerpunt maximaal twee gekozen. Dat levert in totaal maximaal tien effectindicatoren op. In de praktijk zijn het er negen geworden. Hieronder worden zij per speerpunt opgesomd.

Problematische jeugd(groepen)

Beoogd deeleffect	Effectindicator	Gegevensbron
1. Aanwas bij jeugdcriminaliteit wordt voorkomen	Aantal succesvol afgesloten IPTA-trajecten[1]	Gemeente
2. Overlastgevend en crimineel gedrag wordt aangepakt om recidive en verder afglijden te voorkomen	Afname van politie- en justitiecontact van subject- en in de persoonsgerichte aanpak	Gemeente

|

Ondermijning

Beoogd deeleffect	Effectindicator	Gegevensbron
3. Toename van de alertheid van Zoetermeerders op signalen van ondermijning, verhoogde meldingsbereidheid	Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar	• Meld Misdaad Anoniem • Gemeente
4. Gemeentelijke aanpak van ondermijningscasuïstiek is verbeterd	Oplossingspercentage casussen boven de 20%	Gemeente

Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen

Beoogd deeleffect	Effectindicator	Gegevensbron
5. Betrokkenheid Zoetermeerse inwoners door toename melding- en signaleringsbereidheid	Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar	Gemeente
6. Gemeentelijke aanpak om (lokale) veiligheidsrisico's te verminderen	Aantal afgeschaalde subjecten in de persoons-gerichte aanpak casuïstiek	Gemeente

Digitale criminaliteit

Beoogd deeleffect	Effectindicator	Gegevensbron
7. Minder Zoetermeerders zijn slachtoffer van digitale criminaliteit	Afname misdrijfcijfers digitale criminaliteit	Politie

[1] Waarbij het leven van de betrokken jongeren zodanig is genormaliseerd; zodat coaching niet meer nodig is. Toeleiding naar werk of scholing is hiervoor een (belangrijke) indicatie

Zorg en veiligheid

Beoogd deeleffect	Effectindicator	Gegevensbron
8. Veilige thuisomgeving en hulp- en zorgverlening bij huiselijk geweld	Afname recidivecijfers van huiselijk geweld in de afgelopen vijf jaar	Khonraad
9. Veilige leefomgeving, afname overlast in eigen buurt	Afname registraties van overlast door personen met onbegrepen (verward) gedrag	Politie

Over de meldings- en signaleringsbereidheid het volgende. Het is eigenlijk niet de bedoeling dat er meer meldingen over misstanden worden gedaan. Je wilt immers minder ondermijning en minder radicalisering in de stad. Waarom dan toch meer meldingen daarvan? Want dat is wat een tweetal effectindicatoren beoogt: een toename. Het gaat hier in de kern om de meldingsbereidheid. Een samenleving die bewust is van ondermijning en radicalisering en dit ook daadwerkelijk meldt, wordt gezien als een weerbare samenleving. Deze bewustwording en weerbaarheid moeten uiteindelijk een bijdrage leveren aan het beoogd maatschappelijk effect: minder ondermijning en minder radicalisering.

Voor de effectindicator met betrekking tot radicalisering (nummer 5) geldt nog dat de preventieve aanpak wordt versterkt als er meer meldingen zijn. Je hebt immers meer kennis over bijvoorbeeld personen die dreigen te radicaliseren. Door vroegtijdig preventief ingrijpen kan de voedingsbodem voor radicalisering onder hun voeten worden weggetrokken.

Meer meldingen betekent overigens niet dat er meer gevallen van ondermijning of meer gevallen van radicalisering zijn. Over één casus kunnen bijvoorbeeld meer meldingen worden gedaan.

Zodra de raad de effectindicatoren heeft vastgesteld, worden zij in de Programmabegroting opgenomen. Het is noodzakelijk de effectindicatoren voor langere tijd te bekijken.

Het dashboard
Naast het vaststellen van effectindicatoren, heeft de raad bepaald dat het college een dashboard moet ontwikkelen. Dat dashboard bevat de effectindicatoren en een aantal algemene veiligheidscijfers. Het dashboard is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Argumenten
1.1 Het effect van het veiligheidsbeleid is meetbaarder
Op basis van de effectindicatoren is te bepalen of en zo ja in hoeverre, Zoetermeer veiliger wordt. Werpt het veiligheidsbeleid zijn vruchten af?

1.2 Sturingsmechanisme voor de raad
De raad kan op basis van de resultaten van de effectindicatoren het beleid monitoren en (bij) sturen.

Kanttekeningen
Geen.

Financiën
Niet van toepassing.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
De Participatieverordening is niet van toepassing omdat er geen sprake is van beleid.
De raad wordt, zodra het college het definitieve dashboard heeft vastgesteld, daarover geïnformeerd. Het college laat de raad ook weten waar het dashboard is te vinden.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie
De sturing op de effectindicatoren en de beleidsevaluatie gebeurt via de kadernota en de Programmabegroting.